

Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura un alternatīvu mācību rezultātu novērtēšanas formu izstrādes gaita

Valsts Izglītības satura centrs sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru īsteno ESF projektu „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” (vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001).

Projekta īstenošanas gaitā tiek pārskatīts profesionālās izglītības saturs un eksaminācijas iespējas, piemērojot tās tautasaimniecības nozaru izpētes rezultātiem un nozaru vajadzībām.

Viena no projekta aktivitātēm ir profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrāde zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanai, kas iegūtas profesionālajā izglītībā vai ārpus formālās izglītības sistēmā. Darba grupā iekļauti profesionālās izglītības pedagogi un nozares pārstāvji.

Darbs tika veikts piecos posmos, izstrādājot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu materiālus enerģētikas, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozares, tekstilizstrādājumu, apģērhu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas, tūrisma un skaistumkopšanas, būvniecības, kokrūpniecības, pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības, metālapstrādes, mašīnbūves, mašīnzinību, transporta un loģistikas, poligrāfijas un izdevējdarbības, elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšana nozarēm. 1. - 3. posmā tika izstrādāts profesionālās kvalifikācijas eksāmena saturs pamatojoties uz „Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrādes metodiku”, kas izstrādāta NPP "Vienotas metodikas izstrāde profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšanai un sociālo partneru iesaistei un izglītošanai" ietvaros. Pildot projekta uzdevumu, 4. – 5. posmā tika izstrādātas alternatīvas mācību rezultātu novērtēšanas formas un saturs zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanai.

Šobrīd darbu beigušas profesionālo kvalifikāciju „Elektrotehniķis”, „Biotehnologa palīgs”, „Ķīmijas tehniķis”, „Tērpu stila speciālists”, „Inženierkomunikāciju tehniķis”, „Dārzkopības tehniķis”, „Komercedarbinieks”, „Mazumtirdzniecības komercedarbinieks”, „Rūpniecības komercedarbinieks”, „Reklāmas pakalpojumu komercedarbinieks”, „Loģistikas darbinieks”, „Frizieris – stilists” un „Vizuālā tēla stilists” (3.profesionālās kvalifikācijas līmenis) darba grupas, kas izstrādājušas profesionālās kvalifikācijas eksāmena programmu, teorētiskās daļas uzdevumu banku 800 uzdevumiem un to vērtēšanas kritērijus, praktiskās daļas uzdevumu banku, kas sastāv no 5 uzdevumu komplektiem katrai profesionālai kvalifikācijai, kā arī to vērtēšanas kritērijus

2.profesionālās kvalifikācijas līmeņa profesionālo kvalifikāciju „Elektromontieris”, „Drēbnieks”, „Šuvējs”, „Inženierkomunikāciju montētējs”, „Motorzāģa operators”, „Dārzkopis”, „Atslēdznieks”, „Virpotājs”, „Noliktavas darbinieks” darba grupa izstrādājušas profesionālās kvalifikācijas eksāmena programmu, teorētiskās daļas uzdevumu banku 600 uzdevumiem un to vērtēšanas kritērijus, praktiskās daļas uzdevumu banku, kas sastāv no 5 uzdevumu komplektiem katrai profesionālai kvalifikācijai, kā arī to vērtēšanas kritēriji.

Profesionālajai kvalifikācijai „Mežstrādnieks”, kas ir 1.kvalifikācijas līmeņa profesionālā kvalifikācija, ir izstrādāta profesionālās kvalifikācijas eksāmena programma, teorētiskās daļas uzdevumu banka 400 uzdevumiem un to vērtēšanas kritēriji, praktiskās daļas uzdevumu banka, kas sastāv no 5 uzdevumu komplektiem, kā arī to vērtēšanas kritērijiem.

Nozaru eksperti ir veikuši visu izstrādāto eksāmenu materiālu ekspertīzi, piedalījušies diskusijās ar darba grupām, snieguši priekšlikumus pārbaudījuma satura pilnveidošanai. Darba grupas dalībnieki izvērtējot priekšlikumus, iekļāvuši tos pārbaudes darba saturā.

Eksāmenu materiālu izstrādē novitāte bija *alternatīvu* mācību rezultātu novērtēšanas formu satura izstrāde, kam darba grupas un nozaru eksperti veltīja daudz laika. Ņemot vērā, ka pārbaudījumi ir izglītības procesa sastāvdaļa, tika ņemta vērā Eiropas valstu pieredze sasniedzamo rezultātu vērtēšanā un analizēts darba tirgus pieprasījums. Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu izstrādes 4. un 5.posmā darba grupa balstoties uz katras kvalifikācijas profesijas standartu izstrādāja alternatīvas mācību rezultātu novērtēšanas formu programmas un 5 pārbaudījuma komplektus alternatīvai mācību rezultātu novērtēšanas formai un to vērtēšanas kritērijus. Izstrādātās alternatīvās novērtēšanas formas plānots aprobēt, lai izvērtētu metožu atbilstību un piemērojamību sasniedzamo rezultātu vērtēšanā.

Pārejās profesionālo kvalifikāciju darba grupas plāno pabeigt darbu jūnija mēneša beigās.

B.Pauniņa

Projekta konsultante profesionālās izglītības eksaminācijas jautājumos